

As Strange As They Come

Lisa Berg-Svedin

2016

**Examensprojekt DEKFP1 Vt16, 15hp
Kandidatprogrammet i design**

Innehåll	2
Sammanfattning	4
Metod och process	5
Ett steg fram...	5
... två steg tillbaka	5
Killing my darlings	6
Processbilder	7
Resultat	8
Arkivet - det konsekventa ramverket	8
Boken	8
Bildmaterial resultat.....	9
Diskussion	17
Användning av boken	17
Projektet och andras verk och praktik	18
Personliga insikter	19
Bilagor	20
Bilaga 1	20
Bilaga 2	22
Bilaga 3	23

”Jag tycker inte om främlingar.
Men hela min lilla idylliska by
är nu full av främlingar. De har
kommit i hundratals på senare
tid.

[...]

Det är ett problem för mig.
Lösningen enkel och självklar.
Jag måste jag lära känna dom.
Först då upphör dom att vara
främmande.”

SAMMANFATTNING

Citatet av komikern Kristoffer Appelquist har följt mig under mitt examensarbete. Jag tyckte att det på ett bra och enkelt sätt sammanfattade mina tankar kring den mest brännande debatten i vårt samhälle idag, den kring flyktingkrisen. Det väckte också en fråga hos mig som stannat kvar: Kan vem som helst bli min vän?

Det har inte undgått någon att det är kris i Europa (och världen) och att krisens konsekvenser skapar väldig debatt i Sverige. Krisens offer söker skydd och hjälp här och det höjs röster om att vi inte kan hjälpa dem som drabbas, vi måste hjälpa våra egna först. Någon diskussion om hur ”våra egna” blev just våra är inte något som får plats i debatten.

När vi föds har vi ingen aning om vilka som kommer bli våra vänner. Vem vi kallar vår bästa vän varierar över tid. Ibland är det någon vi har känt sedan vi föddes, någon vi gick i lågstadiet med eller någon vi varit ihop med i sju år. Ibland är det någon vi känt i ett halvår. När vi känner oss hotade vänder vi oss ofta till den närmsta kretsen och ser till att de har det bra innan vi kan värna om någon annans trygghet och det är lätt att glömma bort att de som är våra vänner och familj nu inte var det för ett eller tio år sen, en utbildning sen eller igår.

Jag ville att mitt examensprojekt skulle handla om detta, om begreppet vän och begreppet främmande. För frågorna kvarstår: Kan vem som helst bli min vän? När blir någon en vän, vad behöver man veta om en person för att den ska bli en vän? Spelar det någon roll hur man tar reda på det? Jag kom att tänka på de ”Mina vänner” böcker man hade som barn där man svarade på frågor som ”Vilken är din favoritfärg?” och ”Vad vill du bli när du blir stor?”. Hur viktigt det var vilka som skrev i ens bok och vad de skrev, hur roligt det är att titta i dem nu och se hur saker har ändrat sig eller inte ändrat sig.

Jag har tidigare jobbat med bokformgivning, oftast med en normkritiskt ingång och utifrån en samhällsaktuell tematik. I de projekten har jag tagit på mig en redaktörsroll där jag samlat in andras texter på ett av mig bestämt tema. Jag ville i mitt examensarbete utforska frågorna som Kristoffer Appelquist text väckte genom ett sådant bokprojekt. Som en ”Mina vänner” bok fast för vuxna.

I arbetet har jag utgått ifrån frågeställningarna: ”Hur kan ett designkoncept användas för att få människor att reflektera över sina egna och andras fördomar?” och ”Hur kan typografi och format användas för att kommunicera samt tilltala många olika typer av människor?”. Mitt mål var att skapa en ifylld ”Mina vänner” bok för vuxna där jag formulerar frågor till ett formulär och sedan ber människor fylla i, svaren publiceras som de är. Syftet med projektet har varit att på ett lekfullt sätt få läsaren att fundera kring sina egna och andras fördomar kring människor och vilka de kan tänkas ha något gemensamt med. Mitt personliga syfte har varit att få fördjupade kunskaper i bokbinderi, typografi och layout och i att driva ett designprojekt som blickar ut mot samhället och samtidigt in mot den enskilda individen. Jag har också velat arbeta normkritiskt i den meningen att projektet har ett större syfte att (i ett längre perspektiv) koppla samman människor som inte annars brukar tillhöra samma bekantskapskrets.

Projektet resulterade i en bok, ”As Strange As They Come”, med frågeformulär som fyllts i för hand, som en ifylld Mina vänner bok. De som fyllt i är mina vänner och deras vänner, det finns också möjlighet för läsaren att fylla i själv eller riva ut ett formulär och ge det till någon annan för att börja skapa en egen mina vänner bok. Till projektet finns numera också en hemsida där man kan ladda upp sina ifyllda frågeformulär och på så vis dela dem med flera och ta del av andras svar.

METOD OCH PROCESS

Ett steg fram ...

Jag skulle skapa en ifylld ”Mina vänner” bok, men i min ursprungliga projektbeskrivning hade jag som mål att skapa en bok med frågor som man kunde fylla i själv. Projektet hade då två delar, en del där jag tog fram frågor och utformade boken och en där jag lät människor använda boken i syfte att lära känna människor de inte kände sedan tidigare. Detta ändrades längre fram i projektet till idén med den redan ifyllda boken. Min beskrivning börjar alltså under tiden som idén var att göra en oifylld bok.

Jag började med att formulera frågor. Jag utgick från frågorna i klassiska ”Mina vänner” böcker och försökte göra dem mer vuxna och moderna. Jag ville blanda lättare frågor med tyngre så att det skulle kännas lustfyllt att fylla i. Min teori var att om man får fler frågor i stil med ”Vilken är den bästa bok du läst?” än ”Vad är du rädd för?”, så kommer man uppleva ifyllandet enklare. Jag hade ett samtal med journalisten Malin¹ som har många års erfarenhet av att intervjua människor. Hon bekräftade min teori och tyckte att frågorna var välformulerade i förhållande till mitt syfte.

Jag provade tidigt olika bokbindningstekniker både för att utöka mina kunskaper och för att försöka hitta rätt bindning till just det här projektet. Jag testade också olika ingångar till den grafiska formgivningen genom att i det närmsta kopiera befintliga ”Mina vänner” böcker. De hade genomgående ett barnsligt uttryck med grälla färger, ornament och bilder på till exempel katter och glassar. Jag kom fram till att jag ville ha ett mer sobrare uttryck för att tilltala min vuxna målgrupp samt för att ge projektet en annan tyngd. Jag ville dock behålla ett par barnsliga detaljer för att knyta an till de ursprungliga ”Mina vänner” böckerna. Dessa detaljer valde jag senare bort då de alltför starkt förde tankarna till barnböcker och därmed inte passade in i den slutgiltiga gestaltningsidén.

Jag testade i en workshop om frågorna skulle ställas till andra, som vid en intervju, eller om man skulle få fylla i själv. Jag valde det senare eftersom det gav mer ärliga svar. Det som gick förlorat var möjligheten till följdfrågor men det bedömde jag som underordnat ärligheten i svaren.

Jag testade att få fram abstrakta formelement genom textiltryck med syftet att ge mig själv inspiration till gestaltningen. Jag screentryckte bland annat en bild som jag gjort tidigt i projektet föreställande cirklar sammanfogade med sträck som en symbol för människors relationer till varandra. Jag valde den till omslagsbild till boken och tryckte den senare på klot² som jag skulle använda, utan kartong, som omslag. Även detta val fick stryka på foten när jag kommit fram till min slutgiltiga gestaltning.

... två steg tillbaka

Under projektet brottades jag mycket med frågan om hur jag skulle utforma den andra delen av projektet, den där människor skulle använda boken på människor de inte kände och försöka lära känna dem genom att låta dem fylla i boken och på så vis bli en vän.

Där någonstans jag tappade bort mig lite. Jag upplevde att projektet inte längre var mitt och att jag hade hamnat någonstans där jag inte längre kunde motivera det. Det var en bra idé men att hitta människor som skulle kunna tänka sig att använda boken så som jag skrivit i min projektbeskrivning, att ställa frågor till för dem okända personer var för svårt och tidskrävande. Det hade krävts ett mer omfattande ramverk, både för mig och för de som deltagarna och det var inte det jag ville göra i det här projektet. Det gav mig inte heller så mycket material att arbeta med utifrån ett bokformgivningsperspektiv.

Därför gick jag tillbaka till min ursprungliga idé om att formge en redan ifylld bok, med svar från mig och människor jag känner. För att komma lite längre bort från min egen bekantskapskrets bestämde jag mig för att jobba utefter en ringar-på-vattnet modell. Jag skulle ge frågorna till ett gäng vänner och bekanta och sedan be dem att skicka frågorna vidare till sina vänner och bekanta. Bytet av inriktning kom relativt sent i projektet och jag bedömde att jag inte skulle hinna ta det ett steg längre. Det handlade om att få mina vänner att vilja gå med på det hela. De skulle ju svara både för att deras och deras vänners svar kom in i tid.

---

¹ Samtal med Malin Ankarhem, Journalist, 2016-03-16

² Klot är tätvävd bomullssatängväv med glänsande yta som ofta används som fodervara. Klot av hårt klistrad tvåskaftsväv används bland annat i bokband (klotband). <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/klot-%28tyg%29>
[Hämtad 2016-06-09, 16:12].

Det var alltså lite bråttom så jag såg till att göra klart formulären med frågor så jag kunde få ut dem så snart som möjligt. Jag hade många frågor på min lista och eftersom jag ville att de skulle få plats på en sida fick jag banta ner listan lite. För att ändå få med så många som möjligt och samtidigt få lite variation i boken gjorde jag fem olika varianter av formulär. Det fanns en grund med frågor som var samma på alla fem och så fanns det några frågor som var unika för varje variant. Jag bad tio av mina vänner att svara och att de i sin tur skulle be en vän var, det skulle ge totalt 20 svar. Jag fick in 9+7 svar. Deltagarna skrev ut formulären, fyllde i dem för hand och skannade sedan själva in dem och skickade till mig.

Jag bad dem även att skicka med 1-3 foton som representerade dem på något sätt och info om var de var och när de var tagna. Min tanke vara att publicera fotona tillsammans med det inskannade formuläret och med en bildtext bestående av datum och plats. till exempel. ”Taget 02 juni 2014 i Göteborg”

Jag ville behålla chansen att ta frågorna och projektet vidare, utanför kretsen med mina vänner och bekanta så jag valde att ha kvar ofyllda formulär. För att öka tillgängligheten valde jag att översätta dem till 6 språk utöver svenska och engelska. De språken är Arabiska, Persiska, Tyska, Engelska, Ryska, Rumänska och Franska, de är bland de 20 vanligaste modersmålen i Sverige (förutom Rumänska och Franska som kom med för att jag hade deltagare som talade de språken). Jag bad människor i min bekantskapskrets med dessa språk som modersmål att översätta. Jag skrev också en liten text om hur man skulle använda formulären, att man kan riva ut dem och att man kan ladda upp dem på en hemsida. Även den texten översattes så den finns på alla 8 språk. Därefter skrev jag ett förord som förklarar syftet med boken och dess innehåll, det tillkom även ett inledande citat, ett tryckkort, en innehållsförteckning och en tacklista.

Killing my darlings

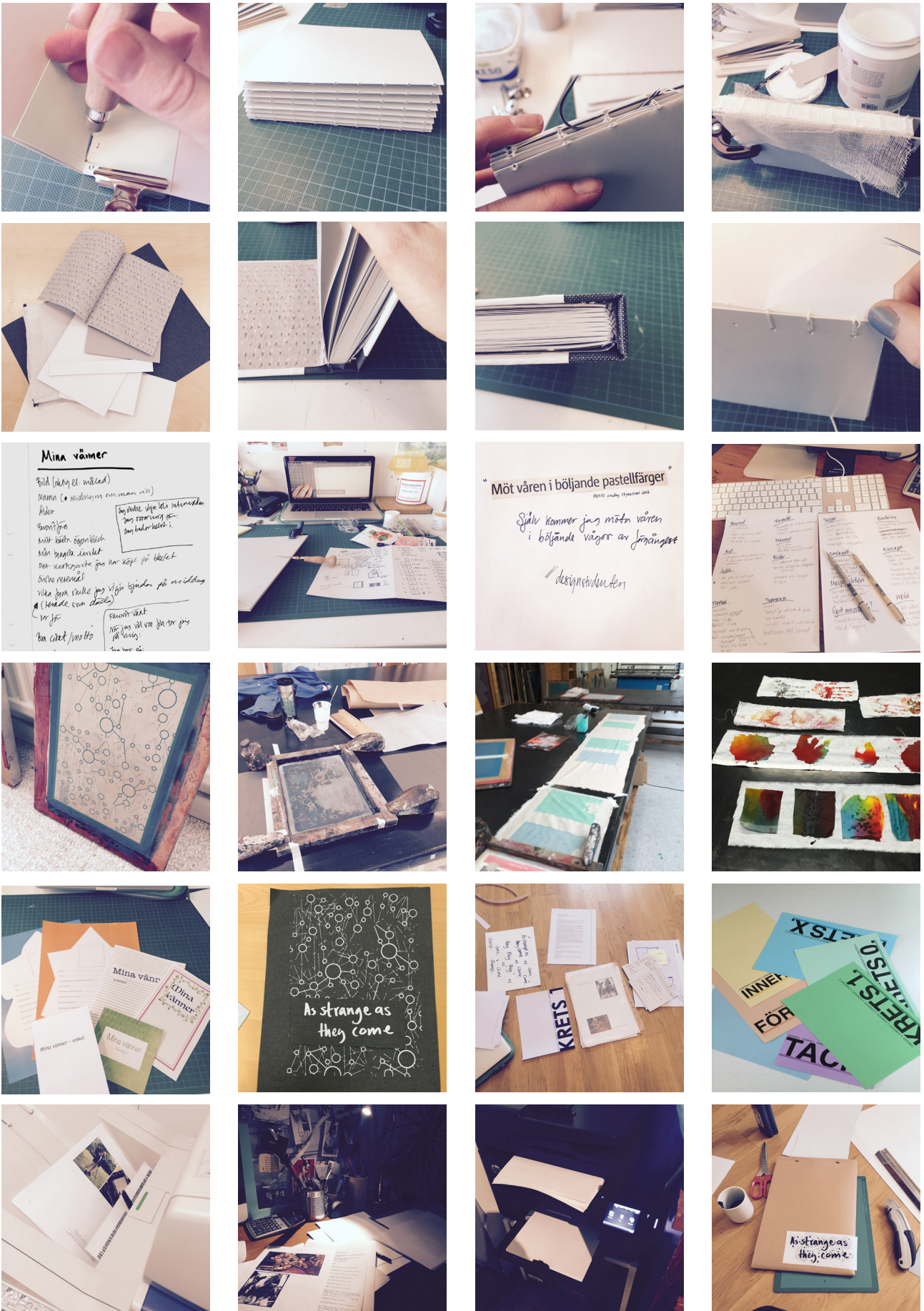
Jag hade vid det här laget bestämt att boken skulle limbindas, att den skulle vara i formatet 250 * 190 mm och att den skulle ha ett mjukt omslag av grått klot med en screentryckt bild samt titeln handtryckt i vitt. Jag hade delat in boken i delar och de markerades med olika färgade papper i kontrast till den annars vita inlagan. Jag gjorde en mall (genom att bland annat sätta marginaler) för hur formulär, bilder och bildtexter skulle placeras och förde in dem efterhand som jag fick in dem. Jag gjorde också en mall för övriga texter.

Eftersom jag arbetat på ett sätt som gjorde att de olika delarna i boken inte influerats av varandra hade jag vid det här laget ingen röd tråd i formgivningen utan den upplevdes otydlig och rörig. Veckan innan jag skulle trycka och limbinda boken gjorde jag därför ett par beslut av kill-your-darlings-karaktär för att formgivningen skulle bli mer enhetlig. En annan anledning till den drastiska ändringen i gestaltning var att jag kom fram till att det här materialet krävde att kommuniceras som något annat än en vanlig bok. Jag valde att utgå från känslan att det här var en hög insamlade papper, ett varierande personligt innehåll som sedan blivit arkiverat i ett system. Jag valde bort det handtryckta klotomslaget då den inte hade någon förankring i formgivningen av innehållet, bilden med cirklar och sträck talade ett mer symboliskt språk än inlagans tydliga koppling till torrare dokument där formen är underordnad funktionen. Klotet som material gav dessutom en upplevelse av en inbunden bok och inte den hög av insamlade papper jag var ute efter. Jag gjorde om navigationen och använde till slut bara en färg för att markera de olika delarna eftersom de starka färgerna upplevdes som mer barnsliga och uttrycket blev dessutom rörigt och navigationen otydlig. Jag ökade formatet till A4 men behöll marginaler och placeringar av formulär bilder och bildtext och expanderade dem lite för att anpassa dem till det något större formatet.

Jag valde att trycka boken på den laserskrivare jag har hemma. Jag valde bort skolans stora bläckstråleskrivare på grund av att de är tidskrävande och skolans mindre laserskrivare på grund av att de ger ett tryck som ger känslan av ett bestruket papper, något som gick emot uttrycket i arkiveringsgestaltningen jag hade bestämt mig för. Min hemmaskrivare med ett tryck som går fint in i pappret och som förstärker bildernas låga skärpa och höga färgmättnad gav ett uttryck som gick mer i linje med den idén.

För att boken inte skulle kännas naken och för att förstärka arkivkänslan valde jag att placera den i ett arkivkuvert som jag förslöt med provpåsklämmor. Jag adderade också ett arkivkort med torra fakta på ena sidan och en kommentar kring bokens innehåll och hur man kan använda den på den andra.

Processen. Binda böcker, utforma frågor, planera och ha ångest, trycka på tyg, hämta "Mina vänner" böcker, göra layouter som får stryka på foten, leva i kreativt kaos, trycka med skärplotterschablon.

RESULTAT

Arkivet - det konsekventa ramverket

Alla gestaltningsmässiga val är gjorda utifrån tanken om att de ifyllda formulären har arkiverats. Jag har valt att ta fasta på det visuella uttryck som kommunicerar ett arkiv, ett tydligt och konsekvent ramverk. Enkelheten i gestaltningen förhöjer det komplexa innehållet. Samma syfte tjänar valet av det avskalade uttrycket till skillnad mot en mer uttrycksfull formgivning som i det här fallet hade riskerat att konkurrera med innehållet. Att inramningen är så ren gör att innehållet sticker ut, det är det som är uttrycksfullt och tar plats formmässigt.

Utifrån en tanke om att det vi kallar ”vanligt” är lätt att ta till sig eftersom det är något vi känner igen har jag valt A4-formatet som är vårt (i Sverige) i särklass vanligaste pappersformat. Jag har genomgående valt att sätta boken i Times New Roman. Det är ett typsnitt med hög läsbarhet som många känner igen och är således tillgängligt i sitt uttryck. Det är enbart i formulären jag har valt att använda ett annat typsnitt. Där består texten av enstaka rader och därför ville jag ha ett tydligare typsnitt i form av en linjär. Valet föll på Helvetica som har hög läsbarhet och som många känner igen.

Gestaltningen har också sin utgångspunkt i min andra frågeställning: Hur kan typografi och format användas för att kommunicera samt tilltala många olika typer av människor? där min lösning har blivit att hitta ett tydligt och konsekvent ramverk för formgivningen och att använda mig av det som många känner igen och upplever som vanligt.

Boken

Resultatet är en 96-sidig limbunden bok i formatet 295 * 208 mm, alltså ett något beskuret A4-format (för att ha möjlighet att trimma den till raka kanter efter limbindningen). Den är utformad som ett block där man kan se limmet i ryggen, den har alltså inget omslag med bak- och framsida och rygg. På första sidan är titeln tryckt på Colorit Blyertsgrå 120g. Titeln är handskriven i tusch och sedan digitaliserad för att kunna tryckas. Innanför det gråa bladet finns ett genomskinligt papper, Curious Transluents clear 112g som symboliserar att vi får tjuvkika in i deltagarnas liv. Därefter kommer smutstiteln (som ser exakt likadan ut som titeln), tryckt på Colorit Vanilj 120g. Boken avslutas på samma sätt, med ett vaniljfärgat, ett genomskinligt och ett grått blad men utan tryck. Dels för att få en symmetri och dels för att flirta med traditionell bokformgivning. Större delen av bokens inlägga är tryckt på Scandia 2000 vit 100g.

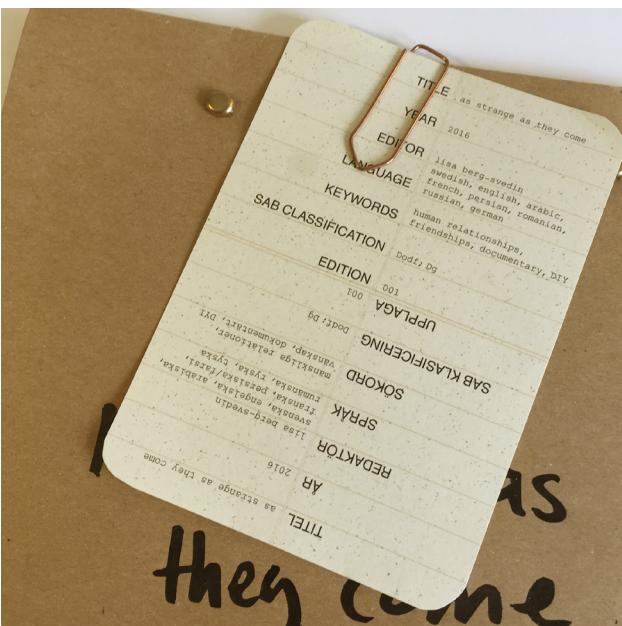
Jag har valt att dela in boken i ett antal delar. Några är ”standarddelar” som tryckkort, innehåll och tack, det andra är själva innehållet, alla människors inskannade svar på frågorna samt deras bilder. De har jag valt att kalla för kretsar, det finns fyra stycken. Krets 0 är mitt uppslag, Krets 1 är mina vänner och bekanta och Krets 2 är deras vänner och bekanta. Utöver detta finns Krets X som är de tomma formulären med frågor.

Navigationen utgörs av ett vaniljfärgat blad som inleder varje del. Därefter kommer en liten paus i form av en vit högersida innan det första (och ibland enda) uppslaget.

Boken ligger i ett arkivkuvert av brungult papper med måtten 336 * 228 mm. På framsidan är titel handtryckt i tusch. Det är samma handskrivna titel som på själva boken men i något större format. På baksidan sitter en lapp i samma papper som själva kuvertet med en dedikation på svenska och engelska. Kuvertet stängs med en flik och två mässingsfärgade provpåsklämmor.

I kuvertet finns en arkivlapp skrivet på både svenska och engelska och tryckt på Gmund Bier Lager, 135g, ett gult papper med en spräcklig struktur som för tankarna till äldre arkivkort. Det har svaga linjer och på ena sidan finns torra fakta tryckta i Helvetica (rubriker) och Courier New och på den andra en beskrivning av innehållet i boken, de olika kretsarna och hur de tomma formulären ska användas. Courier New är ett nytt typsnitt i sammanhanget och är valt för att förstärka arkiv-tanken och för att urskilja arkivkortet något från resten av boken, som om den är skriven av någon annan. Courier New påminner om typsnitt som användes i gamla skrivmaskiner, det är icke-proportionellt (alla tecken tar lika stor plats) och ger en relativt kantig ordbild. Det gör inte så stora konstnärliga anspråk och används som standardtypsnitt för både filmmanus och datorkod. Jag valde det just eftersom det förmedlar en känsla av standard. Det torra skalet i form av arkivpåse och arkivkort ger en förväntan av ett lika torrt inre och kontrasten till det personliga, nästan privata, innehållet förhöjer och framhäver detsamma.

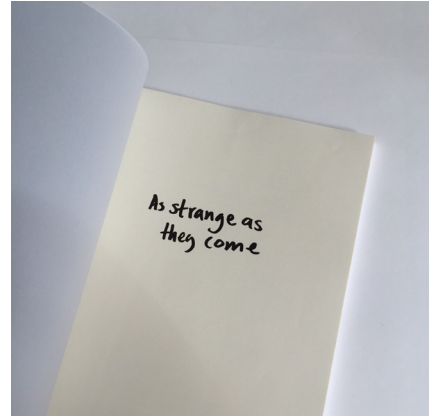
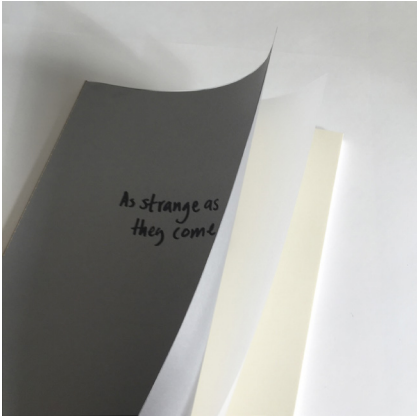

Arkivpåsen, med dediaktion, provpåsklämmer och arkivkortet

Arkivpåsen

Bokens titelsida och smutstitelsida. Den första bläddringen. Titeln "As Strange As They Come" betyder ungefär "så konstig någon kan vara". Jag kom att tänka på uttrycket när jag översatte en av de engelska texterna, *stranger* betyder ju *främling* på engelska medan *strange* betyder *konstig*. Jag tycker om tvetydigheten i titeln, det säger något om hur komplicerade mänskliga relationer kan vara. Jag vill också visa på att vi alla är lika konstiga.

Närbild på limbindningen.

Flera böcker på hög.

Innehållsförteckningen är satt i Times New Roman 10/12 pt med punktutföring. Texten är marginaljusterad och har samma marginaler som övrig text. Både på svenska och på engelska.

Texten på navigationssidorna följer placeringen på innehållsförteckningen.

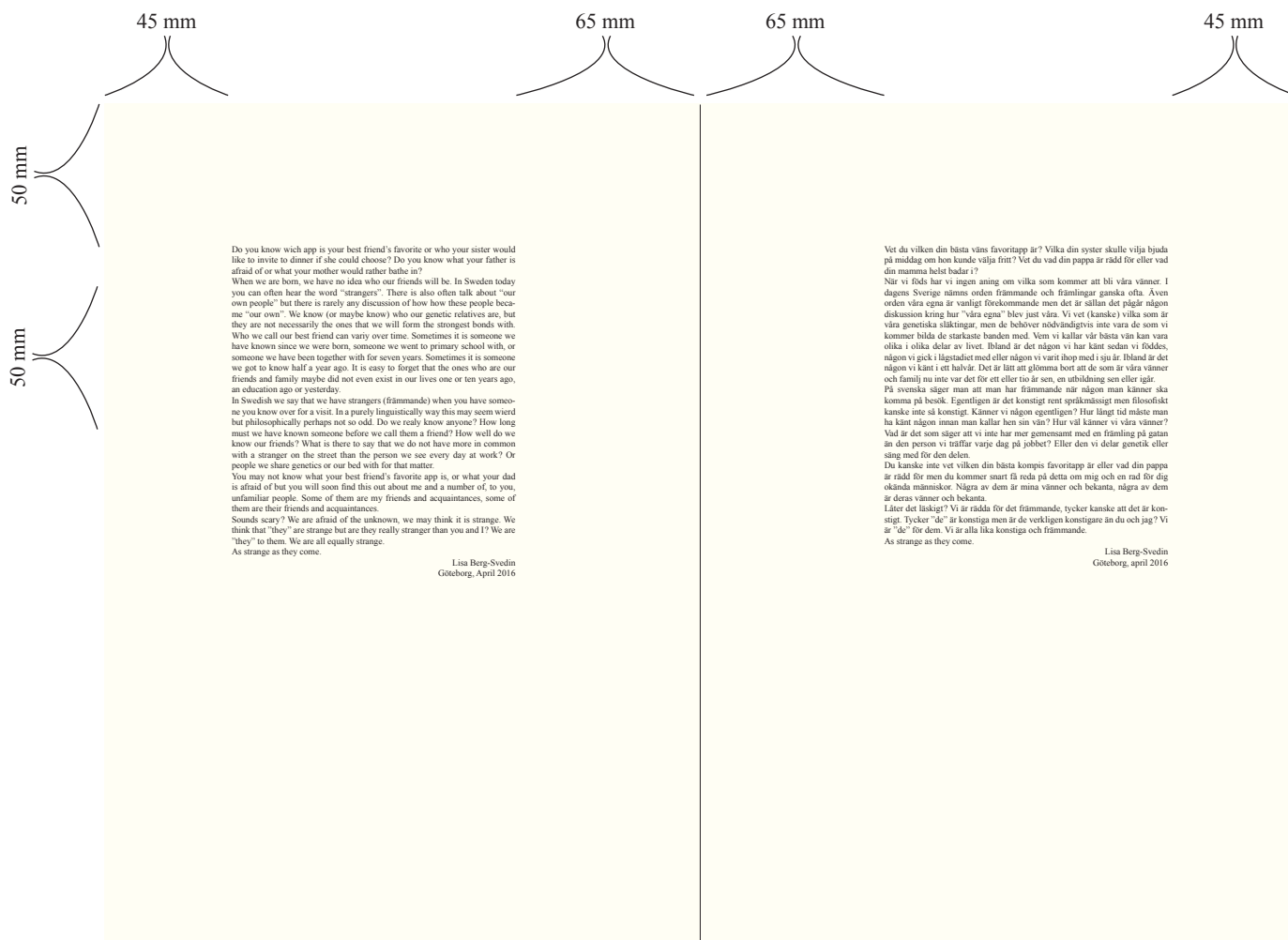
Innehåll	9
Förord	13
Krets 0.	19
Krets 1.	25
Krets 2.	47
Krets X.	63
Arabiska	69
Engelska	71
Franska	73
Persiska/Farsi	75
Rumänska	77
Ryska	79
Svenska	81
Tyska	83
Tack!	85
Contents	9
Preface	13
Circuit 0.	19
Circuit 1.	25
Circuit 2.	47
Circuit X.	63
Arabic	69
English	71
French	73
Persian	75
Romanian	77
Russian	79
Swedish	81
German	83
Thanks!	85

Innehåll

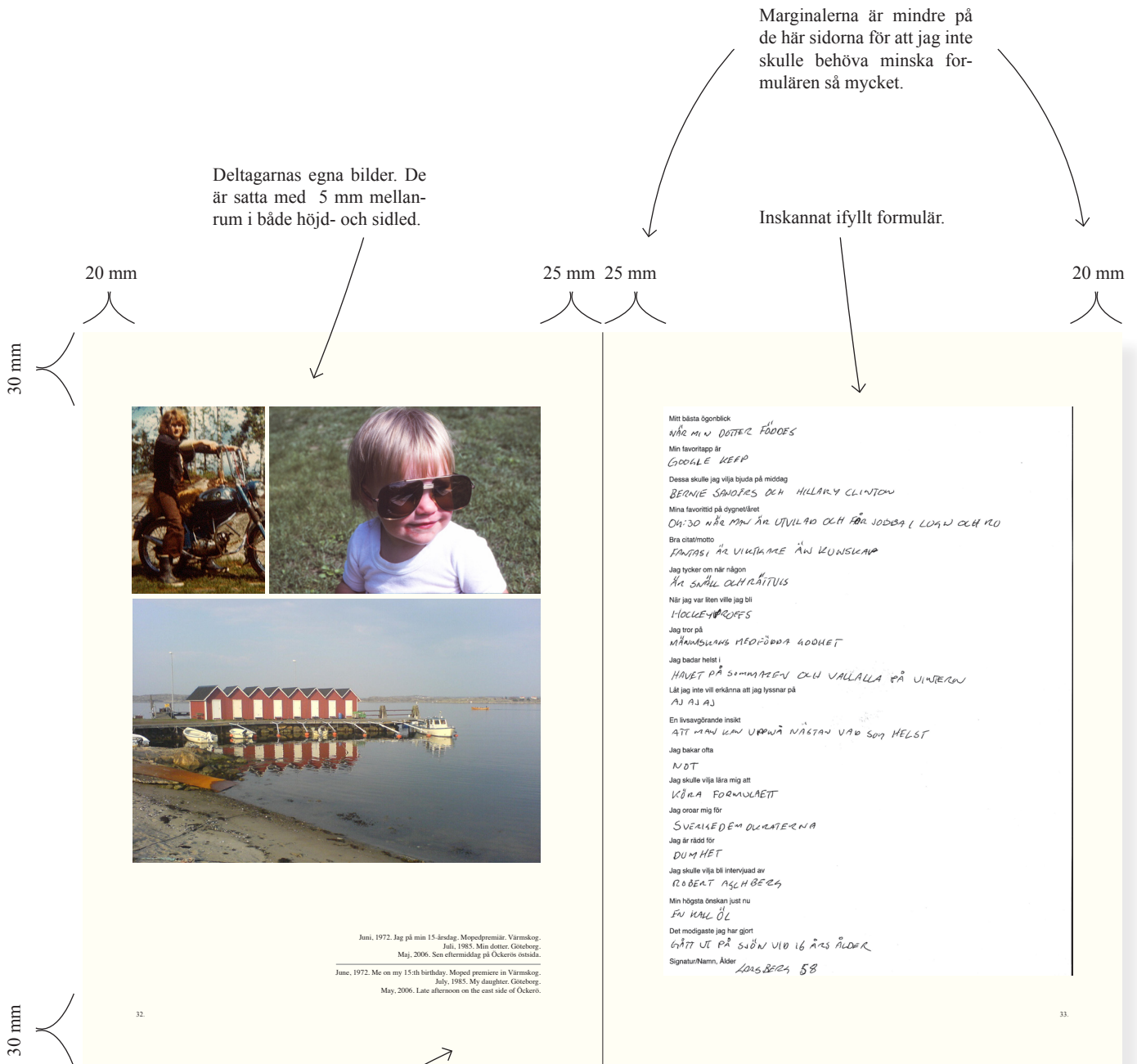
Contents

Förord

Preface

Alla sidor (förutom de med kretsarna) har samma marginaler, det är generösa marginaler som syftar till att ge en luftig känsla och att i sidled centrera texten på satsytan. Texten är marginaljusterad och satt i Times New Roman 10/12 pt. Texterna finns alltid på både svenska och engelska för att öka tillgängligheten.

Deltagarnas egna bilder. De är satta med 5 mm mellanrum i både höjd- och sidled.

Marginalerna är mindre på de här sidorna för att jag inte skulle behöva minska formulären så mycket.

Inskannat ifyllt formulär.

Juni, 1972. Jag på min 15-årsdag. Mopedpremiär. Värmskog.
 Juli, 1985. Min dotter. Göteborg.
 Maj, 2006. Sen eftermiddag på Öckerös ostada.
 June, 1972. Me on my 15th birthday. Moped premiere in Värmskog.
 July, 1985. My daughter. Göteborg.
 May, 2006. Late afternoon on the east side of Öckerös.

Mitt bästa ögonblick
 NÄR MIN DOTTER FÖDDES
 Min favoritapp är
 GOODALE KEPP
 Dessa skulle jag vilja bjuda på middag
 BERNIE SANDERS OCH HILLARY CLINTON
 Mina favorittid på dygnet är
 04:30 NÄR MAN ÄR UTVILAD OCH FÅR JOBBA I LOV OCH RO
 Bra citat/motto
 FANTASI ÄR VIKTIGARE ÄN KUNSKAP
 Jag tycker om när någon
 ÄR SNÄLL OCH RÄTTVIS
 När jag var liten ville jag bli
 HOCHEYPROFFS
 Jag tror på
 MÄNSKLIGENS FÖRFÖRDA GODHET
 Jag badar helst i
 HAVET PÅ SOMMAREN OCH VALLALLA PÅ VINTERN
 Låt jag inte vill erkänna att jag lyssnar på
 AJ AJ AJ
 En livsavgörande insikt
 ATT MAN KAN VÄRNÄ NÅGON VAR SOM HELST
 Jag bakar ofta
 NOT
 Jag skulle vilja lära mig att
 KÖRA FORMULÄTT
 Jag oroar mig för
 SVERIGEDEMOKRATERNA
 Jag är rädd för
 DUMHET
 Jag skulle vilja bli intervjuad av
 ROBERT ASCHBERG
 Min högsta önskan just nu
 EN KALL ÖL
 Det modigaste jag har gjort
 GÅTT UT PÅ SJÖN VID 16 ÅRS ÅLDER
 Signatur/Namn, Ålder
 ASCHBERG 58

Deltagarna skrev en liten bildtext till sina foton de gav innehållet en extra dimension så jag valde att använda dem. De bidrar med en struktur, både innehållsmässigt och estetiskt. Den återkommande formgivningen ger ett lugn trots att innehållet är spretigt, samtidigt som det lyfter innehållet. De är satta i Times New Roman 8,5/10,2 pt. De är högerställda och placerade till höger för att få uppslagen att höra ihop. Bildtexterna är både på svenska och på engelska och de olika språken skiljs åt med en blyertsgrå linje.

Paginerings, satt i Times New Roman 8 pt. Det är enbart på dessa sidor som det är paginering eftersom resten av bokens delar inte traditionellt har paginering och det är kretsarna som är det egentliga innehållet.

September/oktober 2014. Jag är blöt in på bara kroppen, har lera upp till knäna. Tage har rullat sig i geggarna och kariborren så jag vet att jag har minst två timmars arbete framför mig innan jag ens kan tänka på att rida. Och ändå...

September/Oktober. 2014. I'm soaking wet and I have mud up to my knees. Tage has rolled himself in mud and burdock so I know I have at least two hours of work ahead of me before I can even think of riding. And yet...

30.

Mitt bästa ögonblick: NÄR BERENSON DREMTAR SÄNTORIT.

Den sista filmen jag sett: JUNGER AND ELLER THORSEN OCH ANNO SCHWENDBERGER. ANNO BLEI GRÄVD...

Min favoritapp är: SMHI, HÄR HÄST EN LÖSLIFT OCH ÄR BESATT AV ATT HA KÄCK PÅ RÅDET I OMRÅDET DÄR HAN BOR.

Dessa skulle jag vilja bjuda på middag: LISA & STINA WOLTER.

Bra citat/motto: "REALITY IS OVERLEATED"

Jag tycker om när någon: FÖRSVAREAR NÄGON, ÄVEN OM JAG TYCKER OLIKA.

Jag tror på: FÄRAN VAR OCH EN ETTER FÖRMÅGA TILL VAR OCH EN ETTER BEHOV.

Låt jag inte vill erkänna att jag lyssnar på: ALLTÉN, JAG HAR TYP 6 OLIKA JULKLÄSSTOR.

En livsavgörande insikt: ISOLAND ÄR JAG VAREEN ONSAK ELLER LÄSNING.

Favoritfärg: KÄROR - SVART ROSER - ROSA SOM ÄR ÖVER I LINE

Jag vill resa till: KANADA. OCH SE HELA LANDET, KUNTA LITE TID...

Jag skulle vilja lära mig att: SIDA PÅ HÄTTORNA OCH ATT SPÄLA STÄVENS.

Jag oroar mig för: ANSÄFFRSTORNA, ATT SÄNDEN SKA BLI SJUKA, ATT ALLA OYSTORER VISAR ENSDA, ATT HÄSTEN SKA BLI SJUK, ATT JAG INTE FÅR VA FR NÄSTA TÄNKA, HOMOBDGI.

Det konstigaste jag har köpt på internet: ETT BEVÄGELSEKLISTERMÄRKE ATT ÄR IN SITT WILU MED ÖNSKILIST AT FÅ PÅ.

Jag är rädd för: KARIBORREBERA, TRÄNKA UTREKORNA, ÖEMME, PADOOR.

Jag är kär i: EDEN HODD, EDEN NÄSLIKAN E ÄNG SÖDEROM. SEOMN BÄNSENEN.

Min högsta önskan just nu: ATT DET SKA BLI TILLRÄCKLIGT VÄRMT ATT SKURA MIN HÄST VIT ETTER MÄNNOR AV GÄRKA.

Det modigaste jag har gjort: SEBAND SKILNÄSKEN GÖR JAG FÄLOR JAG INTE TÖRS, HÄRA TIGEN, VÄRDE OAK.

Signatur/Namn, Ålder: WSA 42

31.

Augusti, 2014. En favoritbild. Pilane.
 Juli, 2014. Sommar för mig. Kärringön.
 Februari, 2016. Vinter för mig. Öjesjön.
 August, 2014. A favorite picture. Pilane.
 July, 2014. Summer to me. Kärringön.
 February, 2016. Winter to me. Öjesjön.

58.

Mitt bästa ögonblick: När jag inser var lyckligt lotad jag är - och det försöker jag inse varje dag.

Min favoritapp är: WorkPod, där jag får styrkas av min barnmor.

Dessa skulle jag vilja bjuda på middag: Astrid Lindgrén, Selma Lagerlöf och Agneta Christie.

Min favorittid på dygnet/dåret: På kvällen, efter klodan 21.

Bra citat/motto: Uav skäl mot dig själv och mot andra!

Jag tycker om när någon: ser mig i ögonen och verkligen SER mig.

När jag var liten ville jag bli: minns inte und jag ville bli... men minns att jag hellre ville hela Fredrika än Yvonne.

Jag tror på: Alla goda krafter.

Jag badar helst i: Saltvatten och ljummen hav.

Låt jag inte vill erkänna att jag lyssnar på: "Om" med Niklas Strömstedt.

En livsavgörande insikt: Om jag är mig själv och ser uttryck för mig själv.

Jag bakar ofta: Kändkoken med min gästige son.

Jag skulle vilja lära mig att: Skriv en bok.

Jag oroar mig för: Att jag jobbar för mycket ibland och försummar familjen.

Jag är rädd för: Att jag eller en närstående ska bli allvarligt sjukt.

Jag skulle vilja bli intervjuad av: Stina Dunstowski.

Min högsta önskan just nu: Att en person nämner mig öka på WSA och se.

Det modigaste jag har gjort: Skriv eget företag.

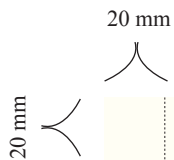
Signatur/Namn, Ålder: YLH 42 år

59.

Två Exempel på uppslag från Krets 1 och Krets 2 i 40% av originalstorlek

Arabiska	<p>هل اللغة العربية أن تقوم بملء الاستمارة بنفسك أو بإعطائها لغيرك ما قد يكون ممتع أو أحد الحلول! إهدى من اللغة التي تتكلمها وتنتسب منها لأحد بلغاتنا ما نعلم إلا أن تقوم بملء الاستمارة أو الإيد.</p> <p>إذا كنت تريد استعمال النموذج عدة مرات، لا تنسى أن تقوم بتسليمه أو إرساله قبل أن تبدأ باستخدامه، يمكنك استعمال النموذج بعدة أوقات مختلفة، كما يمكنك إرساله مرة واحدة فقط على الجدران أو ورقة تغليف الهدايا.</p> <p>إذا كنت ترغب في مشاركة إجاباتك بقراءة إجابات الأشخاص الآخرين، فانت دعونا نلتصق النموذج على الجدران التالي:</p> <p>vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>استمارة</p>	<p>Dorești să completezi un chestionar sau să-l oferi unui cunoscut/necunoscut pentru a-l completa? Caută limba care îți se potrivește, fie și cunoscutul/necunoscutul, deschide formularul și începe! Dacă vrei să folosești chestionarul de mai multe ori nu uita să-l copiezi/scanezi înainte de a-l completa. Poți folosi chestionarele pentru a-ți crea propria carte cu răspunsuri, sau poți crea ceva complet diferit, poate un poster pentru perete sau o folie de împachetat cadourilor.</p> <p>Dacă vrei să-ți împărtășești răspunsurile cu alții și să citești răspunsurile celorlalți reponenți, ești binevenit să încerci chestionarele scanate de tine la adresa: vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Distrație plăcută!</p>	Rumänška
Engelska	<p>Are you eager to fill out a questionnaire for yourself or to give it to someone else, a friend or a not-yet-friend? Look for the language that suits you and your friend/not-yet-friend, tear off the form and get started. If you want to use the form multiple times, do not forget to copy/scan it before you use it. You can use the forms to create your own book with answers, or you can create something completely different, maybe a poster hanging on a wall or a gift wrapping paper.</p> <p>If you want to share your answers and read other people's answers, you are welcome to upload your scanned forms on vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Have fun!</p>	<p>Ты хочешь заполнить одну анкету сам или дать заполнить ее кому-нибудь другому, другу, или может быть пока еще не-другу? Найди язык, который подходит тебе или твоему другу/пока-не-другу, отрывай анкету и начинай! Если ты хочешь, ты можешь использовать анкету, например, чтобы написать свою книгу с ответами, или сделать с ними что-то другое, например на стену или оберточную бумагу.</p> <p>Если ты хочешь поделиться своими ответами или прочитать ответы других, ты можешь загрузить твою отсканированную анкету на vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Принято провести время!</p>	Ryska
Franska	<p>Est-ce que vous avez envie de remplir un questionnaire vous-même ou le donner à quelqu'un d'autre, à un ami ou à une connaissance? Ainsi, trouvez une langue qui vous convient, arrachez le formulaire et commencez. Si vous voulez utiliser le formulaire plusieurs fois, n'oubliez pas de le copier / scanner avant de l'utiliser. Vous pouvez utiliser les formulaires pour créer votre propre livre avec des réponses, ou pour créer quelque chose de complètement différent, une affiche à mettre au mur ou peut-être un emballage.</p> <p>Si vous souhaitez partager vos réponses et lire les réponses des autres, vous pouvez télécharger votre formulaire sur vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Amusez-vous!</p>	<p>Är du sugen på att fylla i ett frågeformulär själv eller ge det till någon annan, en vän eller en inte-ännu-vän? Leta då upp ett språk som passar dig och din vän/inte-ännu-vän, riv loss formuläret och sätt igång. Om du vill använda formuläret flera gånger, glöm inte att kopiera/skanna det innan du använder det. Du kan använda formuläret till att skapa din egen bok med svar, eller så går du något helt annat av dem, en poster att hänga på väggen eller kanske ett omslagspapper.</p> <p>Om du vill dela dina svar och även läsa andras svar så kan du ladda upp ditt inskannade formulär på vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Mycket nöje!</p>	Svenska
Persiska	<p>یازرب دهنتمه یورگنده صرخش ای زانوخ یازرب مهانش براب زانگوب حب قاتنهم ای زانورن حب همنسورن ترمود زورن کج یرک ای یتنورود</p> <p>ای بوف دهورنگوب ترمود زورن کج یرک ای ترمود ای ایش یازرب کج یوزاسر یازرب ای بوف دهورانج ویرگنا، دهورنگ جهورگن دهورنگ زان</p> <p>ایویک ای بوف دهورانج ای اسیل کج دهورنگن یوزابوف دهورنگ دهورانج راب زانج</p> <p>نوخ بانشک کج دهورنگ دهورنگ دهورنگ ای بوف زان دهورنگ ترمود دهورنگ نکسا</p> <p>نواش دهورنگ راب ایش دهورنگ ترمود ایش کج دهورنگ کج دهورنگ بوف ای بوف بوف ای کج ای همنه ای ایش یازرب زانور زانور حب کج یوزاسر بوف</p> <p>هش زانوب مشرب زانج</p> <p>ای زانورن ای ای بوف ای دهورنگن کج ایش ای بوف بوف کج دهورنگ ترمود ویرگنا</p> <p>بوف کج دهورنگ یه مشرب ایش زانورنگ دهورنگ دهورنگ</p> <p>نوخ دهورنگ نکسا ای بوف vildstorm.se/asstrangeastheycome دهورنگ یوزانگوب</p> <p>مروا حب ای</p> <p>بشارب دوش</p>	<p>Hast du Lust einen Fragebogen für dich auszufüllen oder möchtest du ihn jemand anderem geben, einem Freund oder "Noch-nicht-Freund"?</p> <p>Sache dir einen Fragebogen in der Sprache aus die dir und deinem Freund/Noch-nicht-Freund liegt, reiß das Blatt ab und fang an!</p> <p>Falls du das Formular mehrmals benutzen möchtest, vergiss nicht, es vor dem Ausfüllen zu scannen/kopieren. Du kannst die Fragebögen benutzen um dein eigenes Buch zu gestalten, oder du kannst etwas komplett anderes daraus gestalten wie zum Beispiel ein Poster für die Wand oder Geschenkpapier.</p> <p>Wenn du deine Antworten teilen und die von anderen Menschen lesen möchtest, kannst du deine eingescannten (und ausgefüllten) Formulare hier hochladen: vildstorm.se/asstrangeastheycome</p> <p>Viel Spaß!</p>	Tyska

Det inledande uppslaget i Krets X. Texten är satt i times New Roman 9/10,8 pt och är marginaljusterad. Det var en utmaning att arbeta med text på ett språk jag inte behärskar. Jag har i möjligaste mån försökt linjera styckena. Den arabiska texten är en importerad PDF eftersom jag fick importeringsproblem från den filen jag fått (den har inte en ljusare bakgrund i boken, det ser bara ut så här eftersom jag har valt att simulera det aningen gultonade pappret jag använt). Den är inte satt i Times New Roman utan troligtvis satt i Arial.

Mitt bästa ögonblick:

Min favoritapp är:

Dessa skulle jag vilja bjuda på middag:

Jag önskar att jag hade:

Bra citat/motto:

Jag tycker om när någon:

En gång flyttade jag:

Jag tror på:

Jag tycker det är tråkigt att:

Låt jag inte vill erkänna att jag lyssnar på:

En livsavgörande insikt:

Jag skulle vilja gå på konsert med:

Jag skulle vilja lära mig att:

Jag oroar mig för:

Jag är rädd för:

Det skulle jag vilja bli:

Min högsta önskan just nu:

Det modigaste jag har gjort:

Signatur/Namn/Ålder:

Svenska

Cel mai bun moment (realizare, împlinire, bucurie) al meu:

Aplicația mea favorită pe calculator sau telefon este:

Aceștia sunt oamenii pe care i-aș invita la cină:

Cel mai dezagustător lucru pe care l-am mâncat vreodată este:

Un motto/citat bun:

Îmi place când cineva:

Mi-ar plăcea să mă cheme:

Cred în:

Ce fac atunci când nu mă vede nimeni:

Cânteceul pe care nu-mi place să recunosc că-l ascult:

O revelație/observație crucială:

Dacă aș avea o super putere, aceea ar fi:

Mi-ar plăcea să învăț cum să:

Mă îngrijorează:

Îmi este teamă de:

Cel mai prost job pe care l-am avut:

Cea mai mare dorință a mea în acest moment este:

Cel mai curajos lucru pe care l-am făcut vreodată este:

Semnătura / Nume / Vârsta

Rumänșka

De utrivingsbra formulären är satta i Helvetica 9/10,8 p. De har andra marginaler än de övriga kresarna. De är perforerade i innermarginalen och därefter är det en ytterligare marginal på 10 mm. Det gör att innemarginalen blir lite tajt när man väl rivit ut formuläret men det ger den som fyller i mer plats att skriva sina svar på, vilket jag tyckte var viktigare än att det var en ”bra” marginal. Perforeringen hamnar också precis där bladen böjer sig när boken ligger öppen, det gör att perforeringen vid första anblick kan vara svår att upptäcka. Det kan bidra till att man inte förstår att man kan riva ut formulären lätt men hade perforeringen legat längre ut så viker sig bladen inte rätt när man öppnar upp boken.

DISKUSSION

Användning av boken

Mitt syfte har varit att på ett lekfullt sätt få läsaren att fundera kring sina egna och andras fördomar kring människor och vilka de kan tänkas ha något gemensamt med. Därför vill jag så klart att boken ska nå en bredare publik. Förhoppningsvis kommer boken att väcka en nyfikenhet hos läsaren, en nyfikenhet som kommer ur en igenkänning och en känsla av att även deras historia skulle vara viktig att berätta eftersom de ges möjligheten att själva delta i projektet.

Var skulle man då kunna hitta denna bok? Jag hade tidigt tankar om att det skulle bli en bok som skulle kunna massproduceras och säljas i en bokhandel. Den är inte speciellt svår att anpassa till en större produktion (små justeringar som att trycka färg istället för att ha olika blad och att inte handtrycka på kuvertet till exempel) men jag är inte längre lika säker på att traditionella bokaffärer är den bästa kanalen. Jag skulle kunna sälja den på den webbsida där jag låter människor ladda upp sina egna formulär. Det skulle säkert också gå att sälja i museishoppar som av tradition ofta har lite mer arbetade böcker och böcker som inte är anpassade efter det klassiska bok eller pocketformatet.

För att bredda och tillgängliggöra projektet ytterligare har jag valt att ge läsaren möjlighet att ladda upp sitt eget ifyllda formulär på en hemsida. Det ger en fortsättning på projektet och ringar-på-vattnet metoden. Det ökar potentiellt antalet deltagare och tar det längre bort från mig själv.

Formgivningen av hemsidan ingår inte i examensprojektet men eftersom den ger projektet ytterligare en dimension väljer jag att här visa en dummy på hur den skulle kunna fungera³.

Formgivningen möjliggör också en fysisk fortsättning på boken. Medan den inbundna boken kommunicerar något som är helt färdigställt, ger den blockliknande boken i sitt kuvert signalen att det kan komma fler delar eller att den bok som finns nu kan utökas. Det skulle vara lätt för mig att lägga till både en och två kretsar utan att behöva göra någon ändring i varken upplägg eller formgivning. Det skulle vara en fin fortsättning på projektet, att göra en utökad bok eller en volym två med de som laddat upp sina formulär på hemsidan eller ett nytt gäng och kanske två eller tre kretsar till.

Min ambition var att lära känna människor lite längre bort från min egen bekantskapskrets och att ge andra samma möjlighet. På grund av tidsbrist kom projektet inte så långt bort, bara två kretsar bort från mig själv och ska jag vara helt ärlig så känner jag eller känner till flera av dem i krets 2. Deltagarna som helhet är dessutom en ganska homogen grupp, det är inte så många med utomnordisk bakgrund och i stort sett alla tillhör någon from av (akademisk) medelklass. Könsfördelningen tänkte jag aktivt på i mitt urval och trots att bara två av fyra män från krets 1 valt att fråga män till krets 2 så blir könsfördelningen 40/60 till kvinnornas fördel i alla kretsarna. Även om det skulle vara eftersträvsvärt att ha en helt jämn könsfördelning och personer som identifierar sig som hen eller transsexuella så kommer jag ändå aldrig kunna styra urvalet mer än till krets 1. Det är det som är poängen, visst ska boken visa på en mångfald men jag ska påverka ”urvalet” av deltagare så lite som möjligt. Om jag utökar boken så småningom med fler kretsar eller en extra volym så är det inte säkert att den kommer att bli mer heterogen. Det finns en risk att bara blir en större grupp men samma grupsammansättning.

Man kan fråga sig hur tillgänglig boken egentligen är. Jag vill hävda att den avskalade och tydliga formgivningen som ramar in de ifyllda formulärens ger en stor tillgänglighet men den kan också ge en motsatt effekt. Arkivkänslan jag vill åt påminner om myndigheters, större institutioners och organisationers sätt att hantera information och det kan upplevas som byråkratiskt och till och med obehagligt. En person som kommit hit och sökt asyl och har blivit registrerad i olika system kanske inte förknippar arkivering med något positivt. Samma sak med en person som varit arbetslös länge, har behövt gå på socialbidrag eller stått utan bostad en längre tid. Då krävas det kanske något i distributionen för att man ska nå de människorna. Även där kan webbsidan tjäna ett syfte eftersom man där kan kommunicera med en annan ton och bekanta läsaren med innehållet innan de möter boken i dess arkivpåse.

Det finns så klart en språklig aspekt också. Tillgängligheten i boken ökar genom att all

---

³ Se bilaga 1

”brödtext” är på både svenska och engelska men själva innehållet är nästan uteslutande på svenska. För att öppna upp den mer skulle jag kunna göra översättningar även på de inskannade formulärens. De utrivningsbara formulärens finns på flera språk, det skulle finnas en poäng med att översätta även resten av boken till de språken.

En tanke som gick förlorad bland annat på grund av tidsbrist var att man skulle kunna jämföra frågorna mellan formulärens. Som det är nu är de utrivningsbara formulärens inte baserade på samma svenska förlaga. Det hade varit fint om man hade kunnat använda dem på så sätt att om jag har en rumänsk vän så kan hen riva ut det rumänska formuläret och jag det svenska och på vårt eget språk kan vi svara på samma frågor. Om vi båda kan engelska kan vi använda engelska formuläret det för att förstå varandra och jämföra mellan språken. Nu går inte det fullt ut, det är något jag hade ändrat på om jag gjort om projektet.

Projektet och andras verk och praktik

Även om jag, utifrån min ambition att utforska bokbinderi och typografi, har en moodboard med häftiga bindningar och nutida grafisk design så är projektets egentliga referensmaterial skönlitteratur och biografier. Böcker där formgivningen har som syfte att tillgängliggöra och bära innehållet. Ett exempel som jag återkommit till ofta är Marilyn Monroe Fragment. Formgivningen är relativt lågmäld till förmån för det generösa materialet som utgörs av Monroes privata dikter, dagboksanteckningar och brev samt kända och okända bilder på henne. Jag ser att min bok kan läsas i den kontexten, den dokumentära kontexten, likaväl som en formgivnings/designkontext.⁴

Men är det då konst/design överhuvudtaget? Jag vill hävda att det är det också. Jag använder mig av en konstnärlig process och för mig är det ett väldigt tillfredsställande arbetssätt att bjuda in andra i den konstnärliga processen. Att jag sätter upp ett antal regler för att formge en berättelse och att jag sedan bjuder in andra att bidra med innehållet, det som ska förmedlas. Det är något jag arbetat med länge och som jag har fått chans att utveckla och förfinas i de här projektet. Det finns flera exempel på liknande projekt även inom andra konstarter. Röst är ett scenkonstprojekt som startades av Amanda Elsa Larsson och Saga Jönson-Björklund 2010. Projektet drivs av Stadsmissionen Göteborg och går ut på att Amanda och Saga skapar scenkonst ihop med vem som helst som vill. De har en hemsida där människor får svara på frågan ”vad skulle du säga om alla lyssnade”⁵. Svaren ligger till grund för deras föreställningar. Alla som vill bjuds in till repetitioner och den enda regeln är att om man vill vara med på deras större uppträdanden så ska man ha varit med på minst x antal rep innan premiären. De vet alltså aldrig i förväg vilka som kommer att vara med på vilka repetitioner och inte heller vilka som kommer att stå på scenen under deras föreställningar.

Även om deras upplägg är ännu öppnare än mitt så är syftet i båda fallen är att bredda sin egen och andras bekantskapskrets, att låta andra människor delvis styra sin kreativa process och att försöka nå människor som inte nödvändigtvis tidigare har nåtts av den typen av design eller konst samt att bjuda in amatören till ett samarbete med den professionella.

Det är något vi ser på designområdet i stort, att gränsen mellan amatör och professionell suddas ut i och med den eller kanske parallellt kommer en normkritik, en form av anti-design. ”Anti” och kritisk i den mening att man aktivt jobbar mot typografiska regler och en traditionell uppfattning av vad god formgivning är. Det är inte så viktigt att ha fasta uttänkta marginaler, att texten är satt i tydliga läsbara spalter eller att bilder och text är satta för sig. Man arbetar också ofta emot en tydlig enhetlig grafisk identitet mellan olika nummer av en trycksak eller inom trycksaken. Det är vanligt inte minst bland fanzines men även i magasin som produceras i större upplaga. Ett par exempel är BANG, BBY magazine och Tidskriften ful⁶.

Tanken med det normkritiska förhållningssättet är att bryta ner normerna kring grafisk design och på så sätt göra dem mer tillgängliga. En mycket bra intention i min mening och på många sätt alldeles nödvändig. Jag arbetar själv normkritiskt. Men det är inte en slump att jag har valt att inte formge boken i det här projektet enligt en anti-designpraktik. När man försöker bryta ner vissa strukturer så bildar man nya. Den nya strukturen riskerar att bli utestängande eftersom att den, i alla fall till en början, är förståelig endast för någon redan invigd. Det blir då en metod och ett uttrycksätt för några få initierade. Det betyder inte att man inte ska göra det, tvärt om, det är högst relevant och nödvändigt. Däremot kan man

4 ed. Stanley Buchthal och Bernard Comment, *Marilyn Monroe Fragment*, Stockholm, Nordstedts, 2011. Se bilaga 2 för bilder.

5 RÖST, <www.omallyssnade.com> [Hämtad 2016-05-17] ; Se bilaga 3 för skärmdumpar.

6 Tidskriften Ful, <www.tidskriftenful.se> [Hämtad 2016-05-17]; BANG, <www.bang.se> [Hämtad 2016-05-17]; BBY Magazine, <bbymag.com> [Hämtad 2016-05-17]; Se bilaga 3 för skärmdumpar.

behöva fundera över hur man gör det och när.

Personliga insikter

Jag har ofta en lång startsträcka när det gäller kreativt arbete. Jag har initialt många idéer men det tar lång tid innan jag kommer till ett beslut kring vad jag ska göra. Jag måste ha mycket ordning runtomkring mig för att kunna komma till ro att skapa. Det kan handla om allt från att ha bra ordning kring min arbetsplats till att ha en struktur eller metod för det jag ska göra. När jag väl har fått det på plats kan jag vara rätt snabb och jobba med flera saker parallellt i ett kreativt kaos. Jag har också svårt att arbeta med kreativt arbete tidigt på morgonen utan får mer lugn och ro på kvällen framförallt om jag är i ett tidigt skede i ett projekt och fortfarande undersöker vad det är jag ska arbeta med. Allt detta är något som ofta stressar mig, att jag inte kan komma igång, både på daglig basis och i ett längre perspektiv. I det här projektet har jag mer kommit till ro med att det är så jag fungerar, att det är ok och att jag är minst lika konstnärlig som någon annan även om jag inte spottar ur mig en massa olika galna idéer stup i kvarten. Jag har till och med kommit fram till att den strukturerande sidan kan vara en styrka och att jag inte behöver lika mycket tid till det rent konstnärliga som jag tror.

Det här projektet har också fördjupat och förfinat ett arbetssätt och en metod jag under lång tid har arbetat med. Att ta hjälp av andra för att skapa innehållet till ett projekt. Min uppgift har varit att komma på en idé och en tematik, att få andra att bidra och slutligen att paketera det som andra har bidragit med för att den samlade berättelsen ska kunna nå andra. För att kunna arbeta på det sättet måste man våga släppa på tyglarna och verkligen släppa in andra i sin process. Det har jag blivit bättre på under det här projektet och jag har skapat mig en bredare erfarenhet som jag mer och mer vågar lita på. Jag har också blivit bättre på att be om hjälp och samtidigt ställa krav på den jag ber om hjälp av. Det är lätt att man låter bli att be om allt man egentligen vill ha hjälp med, framförallt när man inte kan erbjuda en betalning. Jag har insett att det är bättre att be om det man vill ha och sedan anpassa det efter svaret än att anpassa sig efter ett tänkt svar innan.

Jag har också träffat en del nya människor och fördjupat relationen till människor jag redan känner. Dels genom att be människor att fylla i formulären, genom deras svar och i kontakten med människor i krets 2. Men också genom att jag bett människor om hjälp med bland annat översättningar. Svaren i boken har gett mig en hel del insikter kring mina vänner och entusiasmen hos de som fyllt i och deras nyfikenhet kring andras svar stärker min tro på den här metoden som ett verkningsfullt verktyg för att få människor att närma sig varandra. Den verkar också fungera över nationsgränser.

Vad blir då svaret på mina frågeställningar? ”Hur kan ett designkoncept användas för att få människor att reflektera över sina egna och andras fördomar?” och ”Hur kan typografi och format användas för att kommunicera samt tilltala många olika typer av människor?” Har jag ens lyckats svara på dem? Ja det tycker jag att jag har även om mitt svar är ett av många möjliga svar. Att arbeta normkritiskt med grafisk design behöver inte betyda att man måste göra normkritiska gestaltsval, det kan också ligga i val av tematik eller metod för insamlande, för det är främst i mitt val av ämne och tematik som det normkritiska ligger, inte i formgivningen. Det faktum att jag har låtit publicera redan ifyllda frågeformulär istället för att formge formulär som ska fyllas i av, för ägaren av boken, redan kända människor skapar en nyfikenhet för projektet, och ger en relativt lättillgänglig ingång till innehållet. Genom att använda ett konventionellt formspråk som ramverk har jag tillgängliggjort det personligt unika innehållet. Jag har paketerat det okända i det som känns igen för att försöka få människor att våga närma sig det och börja göra det främmande mindre främmande.

As strange as they come

Om projektet
About the project

Ladda upp formulär
Upload questionnaire

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Detta är ett fantastiskt projekt för mig", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 10 april 2016
Uppladdat april 10 kl. 16:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 15 april 2016
Uppladdat april 15 kl. 15:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 20 april 2016
Uppladdat april 20 kl. 21:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

As strange as they come

Om projektet
About the project

Ladda upp formulär
Upload questionnaire

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 22 april 2016
Uppladdat april 22 kl. 15:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 25 april 2016
Uppladdat april 25 kl. 15:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 29 april 2016
Uppladdat april 29 kl. 21:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 22 april 2016
Uppladdat april 22 kl. 15:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 25 april 2016
Uppladdat april 25 kl. 15:06

Handwritten student response in Swedish. Key phrases include: "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa", "Jag skulle vilja ha en av dessa".

Uppladdat 29 april 2016
Uppladdat april 29 kl. 21:06

Hemsidesdummy. Formgivningen av hemsidan ingår inte i examensprojektet, denna dummy är bara för att man ska få en bild av hur den skulle kunna fungera. Det här är startsidan där själva de uppladdade formulären syns.

As strange as they come

[Om projektet](#)
[About the project](#)

[Ladda upp formulär](#)
[Upload questionnaire](#)

Vet du vilken din bästa väns favoritapp är? Vilka din syster skulle vilja bjuda på middag om hon kunde välja fritt? Vet du vad din pappa är rädd för eller vad din mamma helst badar i?

När vi föds har vi ingen aning om vilka som kommer att bli våra vänner. I dagens Sverige nämns orden främmande och främlingar ganska ofta. Även orden våra egna är vanligt förekommande men det är sällan det pågår någon diskussion kring hur "våra egna" blev just våra. Vi vet (kanske) vilka som är våra genetiska släktingar, men de behöver nödvändigtvis inte vara de som vi kommer bilda de starkaste banden med. Vem vi kallar vår bästa vän kan vara olika i olika delar av livet. Ibland är det någon vi har känt sedan vi föddes, någon vi gick i lågstadiet med eller någon vi varit ihop med i sju år. Ibland är det någon vi känt i ett halvår. Det är lätt att glömma bort att de som är våra vänner och familj nu inte var det för ett eller tio år sen, en utbildning sen eller igår.

På svenska säger man att man har främmande när någon man känner ska komma på besök. Egentligen är det konstigt rent språkmässigt men filosofiskt kanske inte så konstigt. Känner vi någon egentligen? Hur långt tid måste man ha känt någon innan man kallar hen sin vän? Hur väl känner vi våra vänner? Vad är det som säger att vi inte har mer gemensamt med en främling på gatan än den person vi träffar varje dag nå iöbbet? Eller den vi delar

Do you know wich app is your best friend's favorite or who your sister would like to invite to dinner if she could choose? Do you know what your father is afraid of or what your mother would rather bathe in?

When we are born, we have no idea who our friends will be. In Sweden today you can often hear the word "strangers". There is also often talk about "our own people" but there is rarely any discussion of how how these people became "our own". We know (or maybe know) who our genetic relatives are, but they are not necessarily the ones that we will form the strongest bonds with. Who we call our best friend can vary over time. Sometimes it is someone we have known since we were born, someone we went to primary school with, or someone we have been together with for seven years. Sometimes it is someone we got to know half a year ago. It is easy to forget that the ones who are our friends and family maybe did not even exist in our lives one or ten years ago, an education ago or yesterday.

In Swedish we say that we have strangers (främmande) when you have someone you know over for a visit. In a purely linguistically way this may seem wierd but philosophically perhaps not so odd. Do we really know anyone? How long must we have known someone before we call them a friend? How well do we know our

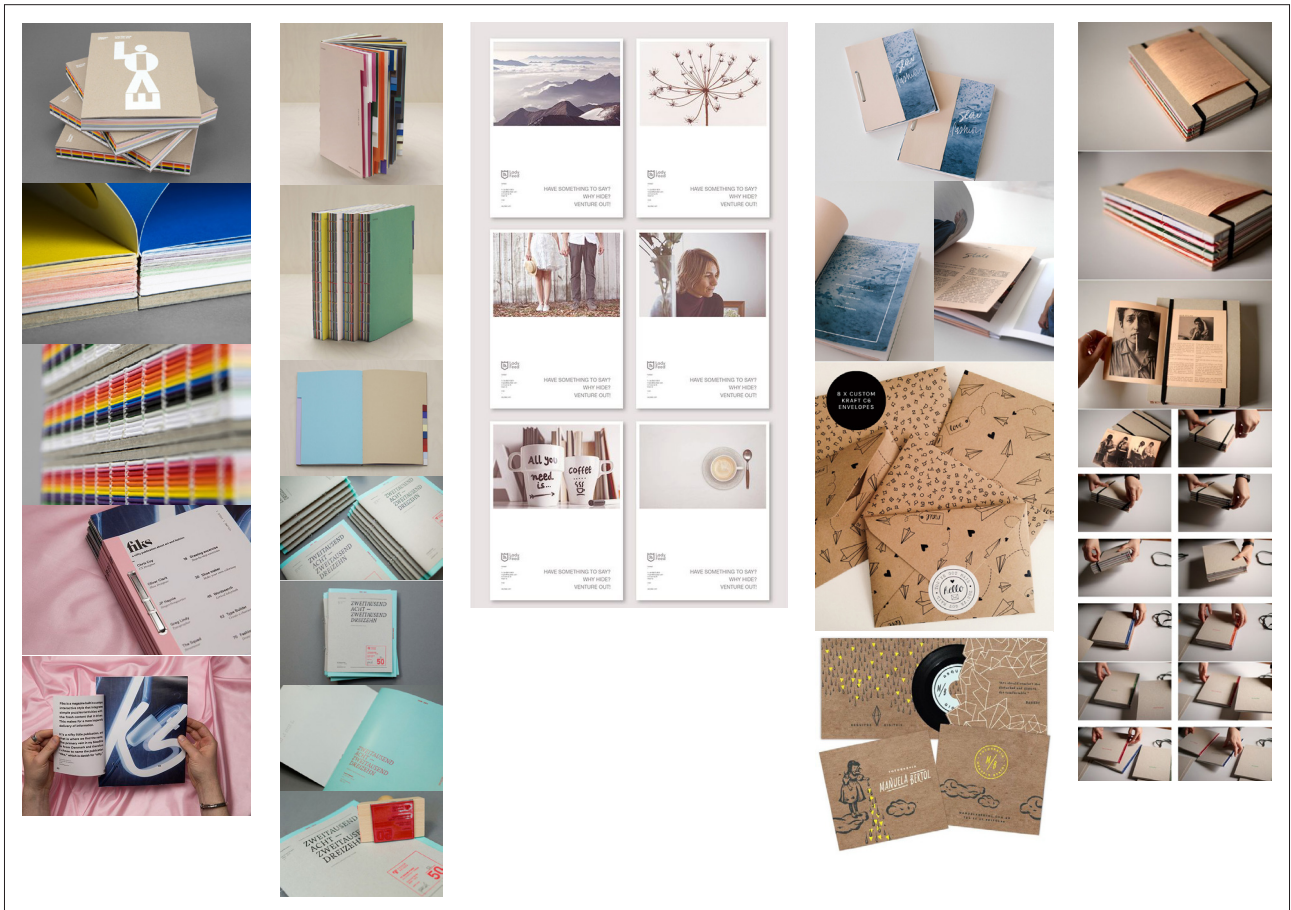
As strange as they come

[Om projektet](#)
[About the project](#)

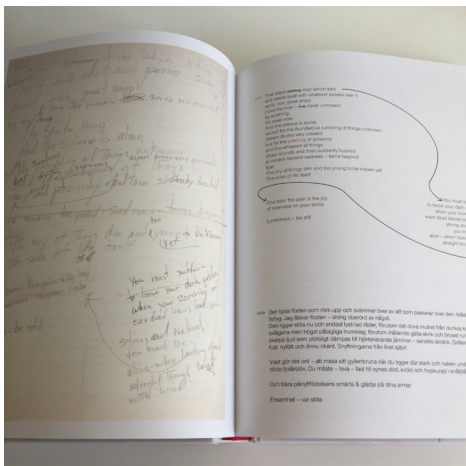
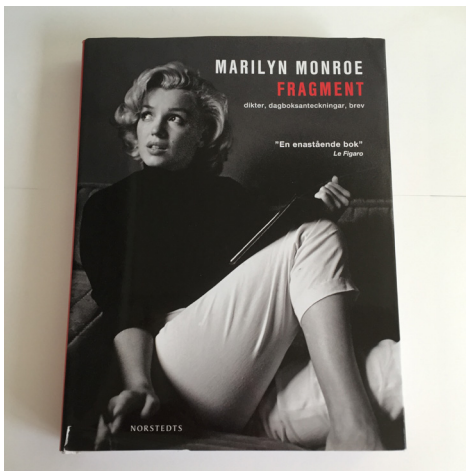
[Ladda upp formulär](#)
[Upload questionnaire](#)

Klicka för att ladda upp en fil från din dator eller dra en fil till boxen för att ladda upp
Click to upload a file from your computer or drag a file to the box to upload

Hemsidesdummy fortsättning. Så är skulle en delside med informtaion kring projektet och en för uppladdning av formulär kunna se ut.

Moodboard.

Boken Marilyn Monroe Fragment som jag använt som inspiration under projektet. Boken har en tydlig och avskalad formgivning och det inskannade innehållet samt de typografiska tolkningarna av dem får ta stor plats.¹

¹ ed. Stanley Buchthal och Bernard Comment, *Marilyn Monroe Fragment*, Stockholm, Nordstedts, 2011.

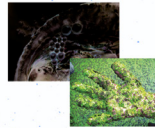

BANG

ARTIKLAR PODD PRENUMERERA

boenden för människor på flykt. Journalisten Alexandra Pascalidou minns 1990-talet och skildrar hur rasism accelererar och – då som nu – normaliseras...

KNIVSKARPT DILEMMA

Text av Ida Ölmedal | Bang 4/2015 | TEMA FILTER

TEMA När Pablo Gonzalez Burgos sökte asyl i Sverige för nära 30 år sedan tog han flykt hit. Låg – när asylrätten rent juridiskt är starkare än någonsin – är det i stort sett omöjligt. Journalisten Ida Ölmedal skildrar asylrättens historia och dilemma.

SPICE UP YOUR LIFE?

Text av Kajsa Haidl | Bang 4/2015 | TEMA FILTER

EFTERSNACK Vad finns det för samband mellan titlarna på kultgruppen Spice Girls hitlitar och hur det gick sen för bandmedlemmarna?..

DEN MOTVILLIGA FEMINISTEN SLÅR TILLBAKA!

Bang 4/2015 | TEMA FILTER

EFTERSNACK Suffragetternas envisa och våldsamma kamp för kvinnors rätt att rösta i England har blivit storfilm. Bang hakar på taget och har kartlagt hur feministerna skildras på vita duker och fann fyra kategorier...

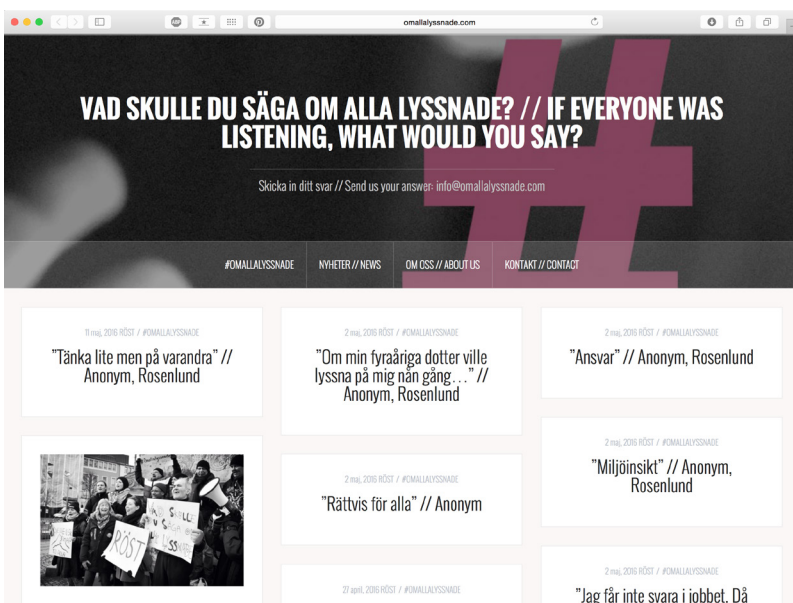

Exempel på magasin som arbetar med normkritisk design. Tidskriften Ful, BANG och BBY Magazine. Utdrag från deras hemsidor!

1 Tidskriften Ful, <www.tidskriftenful.se/mag.php?m=ful&list&mr=1> [Hämtad 2016-05-17]

BANG, <www.bang.se/category/artiklar/2015/> [Hämtad 2016-05-17]

BBY Magazine, <bby.mag.tictail.com> [Hämtad 2016-05-17]

Scenkonstprojektet RÖSTs hemsida!

1 RÖST, <http://www.omallyssnade.com> [Hämtad 2016-05-17]